

Робоча програма з дисципліни Мисливствознавство для студентів за спеціальністю 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Розробник: доцент, к. с.-г.н. Остапенко В.І.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри ТВіППТ та кінології.

Протокол від «01» червня 2020 року № 10

Завідувач кафедри ТВіППТ та кінології (Павленко Ю.М.)

Погоджено:

Гарант освітньої програми (Бордунова О.Г.)

Декан факультету (Опара В.О.)
на якому викладається дисципліна

Декан факультету (Опара В.О.)
до якого належить кафедра

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: 07.07 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство	За вибором	
Модулів – 2 Змістових модулів: 6	Спеціальність: 204 - Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	Рік підготовки: 2020-2021	
		Курс	
		4	-
		Семестр	
		8-й	-
Загальна кількість годин – 120		Лекції	
		30 год.	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		30 год.	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,2 самостійної роботи студента – 3,7	Освітній ступінь: бакалавр	Вид контролю: <i>екзамен</i>	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 75,5/75,5 (60/60)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: метою вивчення дисципліни є опанування студентами знаннями про управління мисливським господарством; біологію диких тварин; мисливську зброю; спорядження мисливця; мисливських собак; планування мисливського господарства; розселення тварин; підвищення природної продуктивності угідь; збереження та розведення водоплавної дичини; штучне розведення дичини; охорону та залучення співочих птахів; біотехнічні заходи; кормові та захисні рослини; турботу про дичину при стихійних лихах; основи профілактики заразних захворювань диких тварин.

Завдання: надати теоретичні знання про управління мисливським господарством; біологію диких тварин; мисливську зброю; спорядження мисливця; мисливських собак; планування мисливського господарства; розселення тварин; підвищення природної продуктивності угідь; збереження та розведення водоплавної дичини; штучне розведення дичини; охорону та залучення співочих птахів; біотехнічні заходи; кормові та захисні рослини; турботу про дичину при стихійних лихах; основи профілактики заразних захворювань диких тварин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: про управління мисливським господарством; біологію диких тварин; мисливську зброю; спорядження мисливця; мисливських собак; планування мисливського господарства; розселення тварин; підвищення природної продуктивності угідь; збереження та розведення водоплавної дичини; штучне розведення дичини; охорону та залучення співочих птахів; біотехнічні заходи; кормові та захисні рослини; турботу про дичину при стихійних лихах; основи профілактики заразних захворювань диких тварин.

вміти: планувати мисливське господарство; підвищувати природну продуктивність угідь; зберігати та розводити водоплавно дичину.

3. Програма навчальної дисципліни

(Затверджена: вченою радою СНАУ 21 квітня 2017 року)

Змістовий модуль 1. Вступ. Управління мисливським господарством.

Тема 1. Вступ. Управління мисливським господарством. Особливості діяльності мисливського господарства. Історія розвитку мисливства. Закон України про полювання. Положення і основні правила полювання. Боротьба з браконьєрством. Форми управління. Організація заточок мисливської продукції. Закон України «Про мисливське господарство та полювання».

Розмір та порядок внесення плати за користування мисливськими угіддями. Справляння збору за використання мисливських тварин як природного ресурсу. Розподіл коштів від сплати збору за використання мисливських тварин як природного ресурсу. Фінансування егерської служби, охорони та відтворення мисливських тварин. Організація та особливості полювання на різні види мисливських тварин, регулювання їх чисельності. Сучасні засоби визначення

координат та відео-реєстрації. Основи GPS навігації. Види сучасних відеореєстраторів, фото- і відеотехніки. Визначення GPS-координат відповідними пристроями. Основи таксидермії. Виготовлення опудал тварин та птахів.

Змістовий модуль 2. Біологія диких тварин.

Тема 2. Біологія диких тварин. Біологічні особливості пушних звірів. Біологічні особливості копитних звірів. Біологічні особливості пернатої та лісової дичини. Біологічні особливості водоплавної, болотно-лугової та польової дичини. Мінеральна підгодівля копитних. Підгодівля оленів і козуль сіном, і деревними віниками. Підгодівля кабанів. Підгодівля оленів і козуль концентрованими кормами і коренеплодами. Створення та облаштування реміз. Мисливська фауна України. Особливості життєдіяльності та розмноженн мисливських звірів та птахів.

Змістовий модуль 3. Мисливська зброя. Спорядження мисливця. Мисливські собаки.

Тема 3. Мисливська зброя. Спорядження мисливця. Класифікація мисливської зброї. Вогнепальна довгоствольна нарізна мисливська зброя. Вогнепальна довгоствольна комбінована мисливська зброя. Вогнепальна довгоствольна гладкоствольна мисливська зброя. Пневматична зброя з кінетичною енергією кулі понад 7,5 Дж. Холодна клинкова та металевна мисливська зброя. Спорядження мисливця.

Змістовий модуль 4. Мисливські собаки.

Тема 4. Мисливські собаки. Породи мисливських собак. Дресування мисливських собак. Полювання з мисливськими собаками. Розведення, догляд та дресування мисливських собак. Особливості полювання з мисливськими собаками.

Змістовий модуль 5. Планування мисливського господарства. Розселення тварин. Підвищення природної продуктивності угідь.

Тема 5. Планування мисливського господарства. Розселення тварин. Підвищення природної продуктивності угідь. Мисливські угіддя та їх інвентаризація. Типологія мисливських угідь. Облік природних кормів. Організація території. Біологічні основи експлуатації дичини. Перевезення і догляд за тваринами, які призначені для розселення. Конструкція транспортних кліток. Приміщення для перетримки тварин перед випуском. Методика випуску тварин в угіддя. Підвищення природної продуктивності відкритих угідь. Збереження та збільшення природної продуктивності лісів. Поліпшення умов проживання дичини на природних і штучних водоймах. Регулювання чисельності шкідливих тварин.

Змістовий модуль 6. Біотехнічні заходи у мисливських господарствах

Тема 6. Біотехнічні заходи у мисливських господарствах. Поняття про біотехнію. Бонітування мисливських угідь. Облік чисельності мисливських тварин мета і час проведення. Мета обліку. Визначення давності слідів взимку.

4. Структура навчальної дисципліни

Маршрутний облік звірів по слідах на снігу. Метод картування слідів. Метод подвійного картування слідів. Метод шумового прогону. Облік на місцях підгодівлі. Облік анкетно-опитовим методом. Облік тварин біля підгодівельного майданчика. Літньо-осінній облік пернаті дичини на маршрутних смугах (пробах). Облік водоплавних птахів. Ліміти використання і норми відстрілу мисливських тварин. Розведення птахів (фазановодство). Покращення кормових умов для тварин і птахів. Підгодівля. Біотехнічні заходи, спрямовані на поліпшення умов існування водоплавної дичини. Збереження мисливських тварин під час сільськогосподарських робіт. Боротьба з шкідливими тваринами і хижаками. Боротьба із захворюваннями мисливських тварин. Хвороби мисливських звірів та птахів.

Тема 7. Збереження та розведення водоплавної дичини. Штучне розведення дичини. Біотехнічні заходи. Кормові та захисні рослини. Турбота про дичину при стихійних лихах. Основи профілактики заразних захворювань диких тварин.

Виготовлення та облаштування штучних гнізд для різних видів мисливських птахів. Розведення підсадних качок. Підгодівля зимуючих мисливських і інших птахів. Приваблювання співочих птахів. Створення зимуючих популяцій водоплавної дичини. Зони спокою для дичини – замовники та відтворювальні ділянки. Штучне розведення дичини. Охорона та залучення співочих птахів. Акліматизація. Реакліматизація. Кормові та захисні рослини. Турбота при дичину при стихійних лихах. Основи профілактики заразних захворювань диких тварин. Кормові та захисні рослини. Порятунок диких птахів та тварин від нестатку кормів. Порятунок дичини при засухах. Створення водоймищ-водопоїв. Основи профілактики заразних захворювань диких тварин.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						Заочна форма				
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі			
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Основи мисливствознавства.											
Змістовий модуль 1. Вступ. Управління мисливським господарством.											
Тема 1. Вступ. Управління мисливським господарством. Особливості діяльності мисливського господарства.	24	4	-	8	-	12	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	24	4	-	8	-	12	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Біологія диких тварин.											
Тема 2. Біологія диких тварин.	14	4	-	10	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	14	4	-	10	-	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Мисливська зброя. Спорядження мисливця.											
Тема 3. Мисливська зброя. Спорядження мисливця.	18	4	-	2	-	12	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 3	18	4	-	2	-	12	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 4. Мисливські собаки.											
Тема 4. Мисливські собаки.	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Модуль 2. Планування мисливського господарства.											
Змістовий модуль 5. Планування мисливського господарства. Розселення тварин. Підвищення природної продуктивності угідь.											
Тема 5.	18	4	-	-	-	12	-	-	-	-	-

	2. Бонітування мисливських угідь. 3. Облік чисельності мисливських тварин мета і час проведення. Мета обліку. Визначення давності слідів взимку. Маршрутний облік звірів по слідах на снігу. Метод картування слідів. Метод подвійного картування слідів. Метод шумового прогону. Облік на місцях підгодівлі. Облік анкетно-опитовим методом. Облік тварин біля підгодівельного майданчика. Літньо-осінній облік пернатої дичини на маршрутних смугах (пробах). Облік водоплавних птахів.	
7	Тема 7. Збереження та розведення водоплавної дичини. Штучне розведення дичини. Біотехнічні заходи. Кормові та захисні рослини. Турбота про дичину при стихійних лихах. Основи профілактики заразних захворювань диких тварин. 1. Створення зимуючих популяцій водоплавної дичини. 2. Зони спокою для дичини – замовники та відтворювальні ділянки. 3. Заказники. 4. Кормові та захисні рослини. 5. Основи профілактики заразних захворювань диких тварин.	4
	Разом	30

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Управління мисливським господарством. Особливості діяльності мисливського господарства. Закон України «Про мисливське господарство та полювання». Розмір та порядок внесення плати за користування мисливськими угіддями. Справляння збору за використання мисливських тварин як природного ресурсу. Розподіл коштів від сплати збору за використання мисливських тварин як природного ресурсу. Фінансування егерської служби, охорони та відтворення мисливських тварин.	2
2	Тема 1. Вступ. Управління мисливським господарством. Особливості діяльності мисливського господарства. Організація та особливості полювання на різні види мисливських тварин, регулювання їх чисельності.	2
3	Тема 1. Вступ. Управління мисливським господарством. Особливості діяльності мисливського господарства. Сучасні засоби визначення координат та відео-реєстрації. Основи GPS навігації. Види сучасних відеореєстраторів, фото- і відеотехніки. Визначення	2

	GPS-координат відповідними пристроями.	
4	Тема 1. Вступ. Управління мисливським господарством. Особливості діяльності мисливського господарства. Основи таксидермії. Виготовлення опудал тварин та птахів.	2
5	Тема 2. Біологія диких тварин. Мисливська фауна України	2
6	Тема 2. Біологія диких тварин. Особливості життєдіяльності та розмноження мисливських звірів та птахів.	2
7	Тема 2. Біологія диких тварин. Мінеральна підгодівля копитних. Підгодівля оленів і козуль сіном і деревними віниками.	2
8	Тема 2. Біологія диких тварин. Підгодівля кабанів. Підгодівля оленів і козуль концентрованими кормами та коренеплодами.	2
9	Тема 2. Біологія диких тварин. Створення та облаштування реміз.	2
10	Тема 3. Мисливська зброя. Спорядження мисливця. Пневматична зброя з кінетичною енергією кулі понад 7,5 Дж. Спорядження мисливця. Полювання з мисливськими собаками.	2
11	Тема 5. Планування мисливського господарства. Розселення тварин. Підвищення природної продуктивності угідь. Методика випуску тварин в угіддя. Організація території.	2
12	Тема 6. Біотехнічні заходи у мисливських господарствах. Хвороби мисливських звірів і птахів.	2
13	Тема 7. Збереження та розведення водоплавної дичини. Штучне розведення дичини. Біотехнічні заходи. Кормові та захисні рослини. Турбота про дичину при стихійних лихах. Основи профілактики заразних захворювань диких тварин. Розведення підсадних качок. Підгодівля зимуючих мисливських і інших птахів. Приваблювання співочих птахів.	2
14	Тема 7. Збереження та розведення водоплавної дичини. Штучне розведення дичини. Біотехнічні заходи. Кормові та захисні рослини. Турбота про дичину при стихійних лихах. Основи профілактики заразних захворювань диких тварин. Створення водоймищ-водопоїв.	2
15	Тема 7. Збереження та розведення водоплавної дичини. Штучне розведення дичини. Біотехнічні заходи. Кормові та захисні рослини. Турбота про	2

	дичину при стихійних лихах. Основи профілактики заразних захворювань диких тварин. Виготовлення та облаштування штучних гнізд для різних видів мисливських птахів.	
	Разом	30

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Вступ. Управління мисливським господарством. Особливості діяльності мисливського господарства. Організація заготовок мисливської продукції.	12
2	Тема 3. Мисливська зброя. Спорядження мисливця. Вогнепальна довгоствольна гладкоствольна мисливська зброя. Холодна клинкова та металеві мисливська зброя.	12
3	Тема 5. Планування мисливського господарства. Розселення тварин. Підвищення природної продуктивності угідь. Біологічні основи експлуатації дичини. Збереження та збільшення природної продуктивності лісів. Поліпшення умов проживання дичини на природних і штучних водоймах. Регулювання чисельності шкідливих тварин.	12
4	Тема 6. Біотехнічні заходи у мисливських господарствах. Ліміти використання і норми відстрілу мисливських тварин. Розведення птахів (фазановодство). Покращення кормових умов для тварин і птахів. Підгодівля. Біотехнічні заходи, спрямовані на поліпшення умов існування водоплавної дичини. Збереження мисливських тварин під час сільськогосподарських робіт. Боротьба з шкідливими тваринами і хижаками. Боротьба із захворюваннями мисливських тварин.	12
5	Тема 7. Збереження та розведення водоплавної дичини. Штучне розведення дичини. Біотехнічні заходи. Кормові та захисні рослини. Турбота при дичину при стихійних лихах. Основи профілактики заразних захворювань диких тварин. Штучне розведення дичини. Охорона та залучення співочих птахів. Акліматизація. Реакліматизація. Турбота при дичину при стихійних лихах. Порятунок диких птахів та тварин від нестатку кормів. Порятунок дичини при засухах.	12
	Разом	60

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж.
- 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація.
- 1.3. *Практичні*: лабораторний метод, практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*.

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)

- 3.3. *Дослідницький*

- 3.4. *Репродуктивний*.

- 3.5. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, заняття на виробництві, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій.

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)

3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:

- рівень знань, продемонстрований на практичних, лабораторних та семінарських заняттях;
- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
- результати виконання та захисту лабораторних робіт;
- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
- написання рефератів, есе, звітів;
- результати тестування;
- письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Підсумковий тест-екзамен	Сума
ЗМ1-5	ЗМ2-6	ЗМ3-6	ЗМ4-6	ЗМ5-6	ЗМ6-5	ЗМ7-6					
балів	балів	балів	балів	балів	балів	балів	СРС				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	15	55	15	30	100
5	6	6	6	6	5	6		(40+15)			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

- Гептнер В.Г. Млекопитающие, парнокопытные и непарнокопытные/В.Г. Гептнер, Н.П. Наумов. – М. : Изд-во "Выш. шк.", 2001, т. 1. – 776 с.
- Данилов Д.Н. Охотничье хозяйство / Д.Н. Данилов. – М. : Изд-во "Лесн. пром-сть", 2003. – 224 с.
- Жарков В. Подготовка охотоведа / В. Жарков // Охота и охотничье хозяйство. – 2001, № 6. – С. 61.
- Елкин К. Охотоведческое образование – на уровень новых задач / К. Елкин // Охота и охотничье хозяйство. – 2005. – № 2. – С. 1-3.
- Колосов А.М. Биология промысловых зверей / А.М. Колосов, Н.П. Лавров, С.П.Наумов. – М. : Изд-во "Выш. шк.", 2005. – 508 с.
- Кузнецов Б.А. Биотехнические мероприятия в охотничьем хозяйстве / Б.А. Кузнецов. – М. : Изд-во "Экономика", 2007. – 237 с.
- Кузякин В.А. Охотничья таксация / В.А. Кузякин. – М. : Изд-во "Оптимист", 2009. – 217 с.
- Русанов Я.С. Основы охотоведения / Я.С. Русанов. – М. : Изд-во Московск. ун-та, 2006. – 159 с.